

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercyja w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacyje są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Księstwa Naddunajskie. — Turcyja. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

C. k. galicyjska komisya krajowa do spraw osobowych mierzonych urzędów powiatowych mianowała prowizorycznie zastawionego do dyspozycyi adjunkta powiatowego *Wilhelma Nettel* i aktuaryusza powiatowego *Emiliana Nemethy* adjunktami powiatowymi. Lwów, 4. października 1861.

Sprawy krajowe.

(Księżna Parmy. — Ofiara rady zawiadowczej kolei galicyjskich dla ubogich we Lwowie. — Doniesienia z Węgier. — Szkoły miejskie w Pradze.)

Wiedeń, 15. paźdz. Jej królewicz. Mość księżna Rejentka Parmy odjechała wczoraj po południu z familią do Mnichowa i Szwajcaryi; przed odjazdem miała jeszcze konferencyę z Jej Ces. Mością Cesarzową Maryą Anną i z Arcyksieżną Zofią w Schoenbrunnie. Przed południem przyjmowała Księżna Rejentka jeszcze kilka wizyt, między innymi Jego Excelencyę apostolskiego nuncyusza i kilka innych znakomitych osób.

— Rada zawiadowcza c. k. uprzywilejowanej galicyjskiej kolei żelaznej Karola Ludwika wydała następujące pismo do wydziału gminy miasta Lwowa:

Rada administracyjna c. k. uprzywilejowanej galicyjskiej kolei żelaznej, przejęta zyczeniem obchodzić z należytą uroczystością otwarcie nowej kolei do Lwowa, co stolicę pomienioną i Galicyę wschodnią połączy z europejską siecią kolei żelaznych, uchwaliła z okazji otwarcia kolei z Krakowa do Lwowa zamiast wszelkich uroczystości ofiarować 4000 zł. w. a. na wsparcie ubogich mieszkańców stołecznego miasta Lwowa.

W wykonaniu powyższej uchwały rady administracyjnej upraszamy prześwietny wydział gminy stołecznego miasta Lwowa zająć się stosownym rozdziałem tej sumy, którą wypłaci filia c. k. austryackiego zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu we Lwowie za naszą asygnacyą.

Wiedeń, dnia 13. października 1861.

— *Gazeta Aradzka* donosi, że nadzupau Bohus otrzymał rekrrypt król. węgierskiej kancelaryi nadwronej polecający rozwiązać komisję komitatową w Aradzie. W skutek tego wszelkie dalsze posiedzenia komisji pod surową odpowiedzialnością prezydenta wstrzymane zostały. Pan Hofbauer mianowany komisarzem królewskim do Aradu. Komitatowi nakazano okazywać posłuszeństwo jego rozkazom. Cały czas urzędowania komisarza królewskiego czynności nadzupana pozostaną w zawieszaniu.

— Niektóre dzienniki donosiły, że w Pradze nie chciano przyjmować do szkół uczniów niemieckich tak chłopców jak dziewcząt. Z nazwy „niemieckich“ sądziłoby można, że nieprzyjęcie to miało na sobie cechę jakiejś agitacyi narodowej. *Gazeta Pragska* prostuje te doniesienia, zawiadamiając, że wytoczone było grunto- wne dochodzenie w tej sprawie, skutkiem czego okazało się, że wprawdzie w niektórych szkołach, jako to w głównej szkole wzorowej, i w obu szkołach klasztornych odmówiono, jak to bywa co roku, przyjęcia niektórym uczniom; że jednak przyczyną tego nie była bynajmniej narodowość pomienionych uczniów, lecz jedynie wzgląd na szczupłość miejsca w klasach, nie mogących zmieścić tak wielkiej liczby uczniów, zaczęm mniej uzdolnionym z gorszymi świadectwami musiano odmówić przyjęcia. Szkoły te nie są obowiązane porównie ze szkołami parafialnymi przyjmować bezwarunkowo wszystkich do ich parafii należących uczniów. W końcu zwraca gazeta pragska uwagę na to, że właśnie w roku bieżącym nadeszła do departamentu szkolnego w c. k. namiestnictwie praskim stosunkowo do lat dawniejszych bardzo mała liczba skarg względem nieprzyjęcia uczniów do szkół publicznych. W latach dawniejszych liczba skarg zanoszonych w tym przedmiocie była bardzo znaczna. Gazeta pragska zapewnia, że wszelkie wniesione zażalenia będą stosownie do życzenia rodziców jak najprzychylniej uwzględnione.

Hiszpania.

(Konferencye z posłem marokańskim. — Armia kubańska. — Wiadomości pobieżne.)

Madryt, 9. paźdz. Dziś mają się rozpocząć konferencye między Muley-Abbsem i ministrem spraw zagranicznych.

Książę marokański przyjmował korpus dyplomatyczny.

Plan organizacyi San Domingu postany został do Antyllów.

Podług doniesienia gazety madryckiej wynosi armia kubańska 21 000 ludzi wojska regularnego, 4000 białej milicyi, a to przeszło połowa konnicy i 4000 czarnej milicyi; do tego potrzeba dodać jeszcze korpus ochotników i gwardyę cywilną, którą w razie potrzeby można podnieść do 10.000 ludzi. Na wyspie Portoriko stoi 4000 ludzi wojska regularnego; 3500 piechoty, 500 artyleryi i 100 ludzi konnicy, a 7800 białej milicyi, mianowicie 7000 pieszej a 800 konnej; w ogóle więc 11.900 ludzi.

Francya.

(Przybycie Króla holenderskiego. — Archiwa konsularne neapolitańskie. — Rozporządzenie finansowe. — Teorya granic.)

Paryż, 12. paźdz. *Monitor* donosi: Jego Mość Król holenderski przyjechał dziś o godzinie 5½ do pałacu w Compiègne. Cesarz udawał się na przyjęcie jego do dworca kolei. Jego Mość Cesarz i oficerowie, którzy mu towarzyszyli, byli w uniformach. Cesarzowa w towarzystwie księżny Matyldy i księżny Anny Murat oczekiwały Króla u wielkich schodów. Cesarzową otaczali ochmistrze dworu, damy pałacowe, dygnitarze korony i oficerowie służby.

Dalej pisze *Monitor*: „Wydana właśnie broszura zawiera mniemany list Cesarza do Króla pruskiego. Ten dokument jest całę zmyślony.“

Z przybyciem Króla holenderskiego zaczyna się nowy szereg festynów, w których będą brać udział także książę Napoleon z małżonką i księżną Matyldą. Jutro grają znówu artyści teatru francuskiego, pojutrze będzie przedstawienie muzyczne. Król przybędzie *incognito* do Paryza i zabawi dwa dni, poczem pozegna swoich dostojnych gospodarzy w Compiègne. Dnia 19go powróci do Haagi. Goście, którzy byli zaproszeni na przybycie Króla pruskiego do Compiègne, zaproszeni są także na uroczystości pobytu Króla holenderskiego od 12. do 15. b. m. Przyjadą także panowie Morny i Barosze, którzy nie byli obecni 6go i 7go. Książę Napoleon i księżna Klotylda przybyli tu przedwczoraj wieczorem z Hawru, a dziś odjechali do St. Cloud, gdzie książę był na radzie ministrów.

— *Pays* pisze: „Niektóre dzienniki powtarzają podaną w turyńskiej *Opinione* wiadomość, że jeśliby Hiszpania nie przyjęła propozycyi francuskiej względem konsularnych archiwów neapolitańskich, mogłoby łatwo nastąpić zerwanie stosunków dyplomatycznych między gabinetami w Paryżu i Madrycie. Możemy zapewnić, że to podanie jest całę mylne; poseł francuski w Madrycie ofiarował tylko swoją przyjacielską usługę do załatwienia tego sporu.“

— Dekretem cesarskim uwolnione są począwszy od dnia 15go b. m. do 30. września 1860 od cła wewnętrznego pobieranego na korzyść państwa prowadzone wodą zboże, mąka, ryż, kartofle i suche płody strączkowe na wszystkich rzekach i niekoncesyonowanych spławach. Uwolnienie to ściąga się także i do tych cła na spławach koncesyonowanych, które istnieją wprawdzie, lecz na mocy prawa z dnia 28. lipca i 1. sierpnia mają być zniesione. Statki cudzoziemskie mają być uważane zupełnie tak jak francuskie.

— *La presse* rozwija nową teoryę granic naturalnych. Wielkie mocarstwo dostatecznie może być zastąpione neutralnemi państwami granicznymi, których neutralność zagwarantowana jest potęgą Europy. W ten sposób Belgia i Szwajcaryja doskonałą tarczą granic Francyi, że jest jak najlepiej zastąpiona od zachodu, południa i południo-wschodu. Tylko przestrzeń od Montmedy do Lauterburga, nie jest dostatecznie zabezpieczona na mocy traktatów co pozbawiły Francyę twierdz Landau, Sarrebruck i Sarlouis. Przestrzeń od Weisenburga do Bazylei nie pozostawiałaby również nic do życzenia, gdyby nie zdemolowanie twierdzy Huningen i utrata twierdzy Landau.

Włochy.

(Stan kraju obecny. — Korrespondencya z Neapolem. — Powstanie. — Rewizya w Bononii. — Wewnętrzne niepokoj. — Kolegium hiszpańskie. — Wiadomości pobieżne. — Nabożeństwo w Santa Maria dell'Anima.)

Sardynia. W Turynie pokazyją się pierwsze symptomy wielkiej drożyzny żywności. Wprawdzie jest zboża podostatkiem,

ale kukurudza nie udała się całkiem i chłop będzie musiał się wyrzec ulubionej Polenty. Rządy innych krajów używają w podobnych wypadkach rozmaitych środków; tutejszy trzyma się wiernie, jak donoszą gazecie kolońskiej — zasad wolnego handlu i administracja nie miesza się wcale w sprawy życia ekonomicznego. Ogranicza się tylko na usuwaniu trudności tamujących handel i komunikację, i dekretem królewskim zniesione zostało ograniczające prawodawstwo dla Włoch południowych. Obok kłopotów wypływających z drożyzny żywności daje się czuć jeszcze komercyjne przesilenie i dyskonto bankowe od towarów podniosło się na $6\frac{1}{2}$, a od zaliczek na papiery publiczne na 7 procentu. Bony skarbowe opłacają $3\frac{1}{4}$, $4\frac{1}{2}$ i $5\frac{1}{8}$ procentu stosownie do tego, jak długo mają obiegać. Wielu uważa to przesilenie tylko za skutek przesilenia w Paryżu. Ale korespondent gazety kolońskiej sądzi, że pożyczka która tyle kapitałów pochłonęła, wielce się do tego przyczynia, jak niemniej i to, że wszędzie i zawsze kryją się kapitały w czasach drożyzny.

Neapol. Burboński komitet w Paryżu ogłasza następujący wyciąg z szyfrowanej korespondencji: „Neapol, 5. października 1861, 3. godzina po południu. Jenerał Borjes złożył dotąd dowody wielkiej waleczności i znakomitych zdolności. Kalabrowie garną się do niego i rażą Piemontanów we wszystkich potyczkach. List z Catanzaro z 2. b. m., który uniknął inkwizycji piemontkiej, donosi, że obwołano rząd prowizoryczny imieniem Króla Franciszka II. w górach, dokąd trudno przystąpić wojsku liniowemu i artylerji.“ Co do podanej z Turynu wiadomości o rozstrzelaniu jenerała Borjes nie ma dotąd żadnych bliższych szczegółów.

Perseveranza donosi z Neapolu z 8. października: „Wydane zostały rozkazy, by wojsko otoczyło bandę Ciprianiego na górach Noli. Znaczna liczba wojska ciągnie w tę stronę.

— W nocy z 2. na 3. b. m. wojsko obsadziło całą dzielnicę miasta Bononii, całą noc odbywano po domach rewizye, które jednak do żadnego nie doprowadziły rezultatu.

W Lugo ciągle niespokój; przemysł ustał, bezpieczeństwo osób i własności zagrożone. W Massa Lombardo umarł przełożony kwestury z ran jakie wraz z sydykiem odniósł podczas zbiegowiska ludu. Sydyk, pułkownik i major gwardji narodowej uciekli; przeto z Turynu nadszedł rozkaz, aby gwardya narodowa rozwiązana została.

Rząd piemontki skonfiskował w Bononii dobra hiszpańskiego zakładu naukowego, który tam pod imieniem „Collegio spagnuolo di S. Clemente“ dla młodzieży hiszpańskiej istniał od lat wielu, i od założyciela swego, kardynała hiszpańskiego tak był bogato wyposażony, że żadnego od rządu nie potrzebował wsparcia.

Dzienniki hiszpańskie oburzone są tym zaborem, i stawiają pytanie, czem można usprawiedliwić czyn dokonany bez przyzwolenia rządu hiszpańskiego, który ma zwierzchnictwo nad rzeczonym instytutem. Postępowanie rządu piemontkiego w Bononii, dodaje dziennik hiszpański, jest wskazówką tego, co by czynił w Rzymie, gdyby się stał jego panem. W tym duchu wyrażają się także inne dzienniki, a *Epoca* zapowiada, że się zajmie gwałtem dokonanym w Bononii.

Z Turynu donoszą, że Garibaldi nie opuścił Kaprery; owszem przybył tam Microslawski.

Państwo kościelne. W niemieckim kościele narodowym Santa Maria della Anima w Rzymie było 4. b. m. solenne nabożeństwo na cześć imienia Jego ces. król. apostolskiej Mości. Oprócz urzędników poselstwa cesarskiego zbrali się licznie Niemcy z rozmaitych okolic ojezyczaj, by uczestniczyć w pobożnych modłach o pomyślność Cesarza. Na Kwirynalu było na tę samą cześć świętne przyjęcie, przyczem Król neapolitański Franciszek II. otrzymał wiele dowodów wiernego przywiązania od swoich na wygnaniu żyjących poddanych.

Niemce.

(Zjazd gości w Berlinie. — Długi krajowe. — Sprostowanie. — Nowe okręta pruskie. — Odbyt wyrobów skórzaných.)

Berlin. 14. października. Jej królewicz. Mość małżonka księcia Fryderyka holenderskiego przybyła dziś zrana do Poczdamu i przyjechała z Wielką księżną matką z Meklenburg-Szwerynu do Charlottenburga dla zwiedzenia mauzoleum.

Jego królewicz. Mość następcą tronu wirtemburskiego przyjechał tu dziś zrana z swoją świtą wojskową z Sztutgardy. U dworca kolei przyjmowali go książę August wirtemburski i poseł wirtemburski hrabia Linden i odprowadzali dostojnego gościa na zamek królewski. Dziś wieczorem odjeżdżają obadwaj książęta wirtemburscy na uroczystość koronacyjną do Królewca.

Wczoraj wieczorem przybył tu pospieszonym pociągiem kolońskim Jego królewicz. Mość hrabia Flandryi i wysiadł w zamku miejskim. Tym samym pociągiem przyjechał także książę Brunświcki, który jednakże udał się zaraz w dalszą podróż osobnym pociągiem do Sztutgart, a 26. b. m. ma przybyć tu znowu na festyn koronacyjny.

Francuski poseł na koronację, książę Magenty, przyjechał tu z licznym orszakiem z Paryża i wysiadł w hotelu ambasady francuskiej. Wczoraj w południe oddawał książę wizyty ministrom baronowi Schleinitz i hrabiemu Bernstorff.

— Ostatni numer dziennika pruskiego ministerjum sprawiedliwości zawiera wyrok trybunału królewskiego względem sporu o kompetencję z 12. maja 1860, na mocy którego pretensje z czasów dawnego, obcego panowania, uważane albo jako prowincyalny

dług państwa, albo jako dług administracji części kraju nowo nabytego, z drogi prawa wyklucza.

— Doniesienie, że oficerowie pruscy, zegnając Cesarza Francuzów w Compiègne całowali go w rękę, podał jak wiadomo *Constitutionnel*. *Allg. Ztg.* podaje sprostowanie tej wiadomości, nadesłane od jednego z oficerów pruskich. Jeden z dzienników berlińskich zaprzecza jej także.

Gdańsk. 14. października. Budowa okrętów na tutejszym warsztacie wojennym, według *Danz. Ztg.* postępuje szybko. Dwie wielkie szrubowe korwety „Hertha“ i „Vineta“ są już gotowe, cztery zaś nowe kanonierskie łodzie parowe „Blitz“, „Basilisk“, „Drache“, i „Meteor“ na wzór większych budowane, są na ukończeniu. Budują się także dwie mniejsze korwety szrubowe, „Medusa“, i „Nymfa.“

Heidelberg. 9. października. Garbarze niemieccy, którzy się tu zbrali, odbyli wczoraj pierwsze posiedzenie, na którym debatowano nad kwestyą, czy dla niemieckich wyborów ze skóry korzystniej będzie zatrzymać wysokie cła ochronne, czy celne i handlowe połączenie z Francją, na zasadzie zupełnej wzajemności. Po drosyć długiej i zwawej dyskusji zgromadzenie oświadczyło się według *Schw. Merk.* za połączeniem, za zasadą wolnego handlu, i stosownym traktatem handlowym między Niemcami a Francją.

Dania.

(Finansowe stosunki Islandyi.)

Kopenhaga, 7. października. Ministerjum sprawiedliwości zamianowało komisję z poleceniem wziąć pod rozważenie, w jaki sposób możnaby uporządkować finansowy stosunek Islandyi do królestwa, i odpowiedni wniosek przedłożyć. Przyczyną tego kroku było życzenie w *Volksting* wypowiedziane, aby finansowe stosunki Islandyi zostały uregulowane w sposób więcej jak dotąd zamiarowi odpowiedni, aby althing islandzki otrzymał prawo przyzwalać dochody i wydatki, względem czego ten proponował w swoim czasie to, co już od czterech lat istnieje. Bezustanku nadchodzą z Islandyi głośnie zażalenia względem zaniedbania interesów krajowych, a szczególnie ochrony wybrzeży, i wód islandzkich, na których corocznie 500 okrętów francuskich pod przewodnictwem dwóch wojennych okrętów francuskich do tego stopnia ryby wylawia, że mnóstwo rybaków islandzkich popada w ubóstwo. Ponieważ nie można już spodziewać się wiele zysku z wyspy, niedawno monopolami przyprowadzonej do nędzy, chociaż na ten peryod finansowy nałożono tam wielkie stosunkowo podatki, chciałyby się ułożyć, aby później nie mieć większych wydatków.

Księstwa Naddunajskie.

(Statut następstwa tronu w Serbii. — Data naukowe statystyczne. — Wiadomości publiczne. — Moldawska kolej żelazna.)

Belgrad, 8. października. Temi dniami ogłoszony został nowy statut następstwa tronu księstwa serbskiego, jako dopełnienie ustawy o następstwie tronu z 20. października 1859, która zawiera tylko postanowienia na przypadek, jeźliby książę serbski z rodu Obrenowiczów przybrał jeszcze za życia swego kogo za syna i ustanowił następcą tronu.

Podług nowego statutu może książę także w testamencie przybrać za syna i ustanowić następcą tronu taką osobę, która posiada przymioty wymienione w §. 4. dawnej ustawy. W takim razie mianuje książę 1—3 zastępców, którzy mają sprawować rządy, aż skucezyna potwierdzi następcę tronu. Taki testament, który książę może podług upodobania poprawić lub zupełnie zmienić, musi być wydany w dwóch równobrzmiących i jeźli być może własną ręką księcia pisanych egzemplarzach oryginalnych, z których jeden ma być przechowywany u księcia a drugi u senatu i najwyższego trybunału sądowego. W razie zgonu księcia będą obadwa egzemplarze otworzone w obec kolegium ministrów, poczem mianowany lub mianowani zastępcy rozpoczną swoją funkcję aż do prawnego zwołania skucezyny dla potwierdzenia przybranego następcy tronu. Jeźli potwierdzony następcą tronu jest już pełnoletni, obejmuje natychmiast funkcję książęcą i wszelką opiekę ustaje.

— Ministerjum wyznań ogłasza w urzędowej gazecie serbskiej ciekawe szczegóły statystyczne. Belgradzka biblioteka narodowa liczyła w 1860 roku 5101 rozmaitych dzieł w 14 574 tomach. Muzeum wzbogaciło się znacznie rozmaitymi starożytnościami, osobliwie starymi monetami. Elewów wysyłanych kosztem państwa na naukę za granicę było wzeszłym roku 15 w rozmaitych zakładach naukowych. Wydatki państwa na nich wynosiły 43 548 gr. W drukarni rządowej wydrukowano oprócz trzech gazet (dwóch serbskich i jednej bołgarskiej) i rozmaitych pism rządowych 50 książek, z tych 11 kosztem państwa. Wartość tej pracy wynosi 120 528 gr.

— Terazniejszy szef wojska serbskiego, pułkownik Konstanty Hranisalevic podał się dla słabości do dymisyi z prośbą, że chce wieść życie prywatne. Książę Michał wyraził mu w liście „szczególną wdzięczność swoją i uznanie.“ Opróżniony stopień wojskowy otrzymał Mondain. Elewy akademii wojskowej, wysłani kosztem rządu w podróż po Serbii, powrócili dzisiaj.

— Rząd przyzwolił na budowę kolei żelaznej w kierunku z północy na południe, która połączy się z projektowanymi kolejami na Bukowinie, powiąże najważniejsze punkta w Moldawii i Wołoszczyźnie, i ukończy się w Galaczu. Rząd gwarantuje za najmniejszy dochód procentowy $6\frac{3}{5}$ pct., a nadto $\frac{2}{5}$ na umorzenie, Właściciele koncesyi otrzymują bezpłatnie grunta, w okolicy gdzie

rząd posiada dobra, otrzymując także produkta mineralne do budowy potrzebne, i 15 lat będą mogli bez opłaty cła wprowadzać wszelki materiał.

Turcyja.

(Ostrzeżenie Carogrodzkiemu Wiestnikowi. — Wynagrodzenie chrześcijan syryjskich. — Wiadomości pobliżne.)

Wychodzący w Konstantynopolu bułgarski dziennik *Carigradski Vestnik* otrzymał pierwsze ostrzeżenie za artykuł, w którym popełnione niedawno na pewnym popie skrytobójstwo nie tylko usprawiedliwia, ale nawet podusza do takiego postępowania z każdym, któryby dopuszczał się podobnych rzeczy, jak ów ksiądz zamordowany.

— *Pays* donosi, że wypłata przypadającego chrześcijanom syryjskim wynagrodzenia będzie uskuteczniwana zwolna i w Kaimach, które przy wymianie tracą połowę swej wartości; zresztą i suma wynagrodzenia nie jest jeszcze dokładnie oznaczona. Słaby od niejakiego czasu Darud Basza nie może zatrudniać się teraz sprawami państwa. Angielska flotyła krąży u wybrzeża syryjskiego i odplynie z tamąd o jeden lub dwa dni pierwiej niż francuska.

— Dziennikowi *Osserv. Triest.* piszą z Skodaru z Albanii z 1. b. m., że dymisya Abdi Baszy z posady gubernatora Albanii nie została przyjęta w Stambule. Na Omera Baszę zali się korespondent, że nie obcuje z ludnością chrześcijańską i jej notablów nieprzypuszcza do siebie.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Peszt, 16. października. Magistrat miasta Pesztu uchwalił dnia dzisiejszego, podać adres do Najjaśniejszego Pana z oświadczeniem, że gdy z namiestnictwa i kancelaryi nadwornej nadeszło kilka rozporządzeń nie prawnych, magistrat rozporządzenia takie będzie odkładał *ad acta* a w razie gdyby żądano aby rozporządzenia te wykonał, postanawia ustąpić in corpore.

Werona, 15. paźdz. Dzisiejszy *Giornale* podaje następujące wiadomości z Neapolu z 6go b. m.: Borjes pobił Piemontanów i zmusił generała Gore złożyć broń. Kapitulacya stanęła pod warunkiem, że dwa pojmane bataliony muszą powrócić do Piemontu i przez rok nie mogą walczyć przeciw Burbonom. Cialdini musi ogłaszać pisane do siebie listy Borjesa, ażeby wszyscy wiedzieli, że Burboniści nie są bandyci, lecz wierni żołnierze, którzy walczą za swego Króla. Listy z Reggio zapewniają, że przeszło 6000 Kalabrezów przyłączyło się do oddziału Borjesa.

Warszawa, 16. października. (na Wiedeń). Pomimo stanu obłężenia i wyraźnego zakazu odbyła się przeciw demonstracya na cześć Kościuszki. Przy wychodzeniu z kościoła uwięziono wielu. Zbiegowiska rozprószano szarżami konnicy. Poległych i ranionych nie było z żadnej strony.

Londyn, 15. października. Lord Russell mówił między innymi na bankiecie, który miasto Newcastle wyprawiało na cześć jego: „Z przyjemnością patrzyliśmy, jak Włosi odzyskiwali swoją wolność; ale Włosi mówią z słusznych bez wątpienia powodów, że niezawisłość Włoch nie może być zupełnie osiągnięta, dopokąd Rzym nie będzie w ich ręku jako stolica Włoch. Katolicy utrzymują, że potrzeba szanować niezawisłość Papieża, i że ta niezawisłość wymaga własnego terytorium. On (Russell) podziela w tym względzie zdania wyrzeczone w broszurze Ojca Passaglia. Nie jest to bynajmniej kwestya, w której moglibyśmy robić początek; ale to co proponuje Passaglia, a co odpowiada zamysłom Cavoura, sprawdzi rozwiązanie trudności włoskich i będzie środkiem ku zapewnieniu niezawisłości i szczęścia Włoch.

Paryz, 16. paźdz. Pogłoski o zmianie ministerjalnej są całkiem zmyślone. Król holenderski przybył tu wraz z Cesarzem. Obadwa Monarchowie byli razem na przedstawieniu w teatrze włoskim. Cena chleba spadła na 49 centymów za kilogram. Dzisiejszy *Monitor* donosi: Rząd przedsięwzięcie środki przeciw broszurom bezimiennym.

Turyja, 15. października. Benedetti ma przybyć jutro. Rattazzi odjechał dziś wieczór do Francji.

Medyolan, 15. października. Dzisiejsza *Perseveranza* donosi z Turyju z 11go: Dziennik urzędowy ogłasza król. dekret względem organizacyi ministerjum spraw wewnętrznych. Utworzone dyrekeye jeneralne noszą się bezpośrednio z ministrem. Jenerał Lamarmora przyjmuje komendę wojskową w południowych Włoszech. Termin zwinięcia namiestnictwa neapolitańskiego nie jest jeszcze oznaczony; sądzą, że będzie to dzień 20. b. m. Visone pozostaje w charakterze nadzwyczajnego komisarza w Neapolu dla sprawdzenia rachunków namiestnictwa.

Nationale z 10go donosi najnowsze wypadki w prowincjach neapolitańskich. Powstańcy rozprószeni w lesie Montichio, około góry Taburo wzdłuż Matese i w okolicy Lauro zamierzają, jak się dowiedział rząd od kilku pojmanyh kuryerów, zbliżyć się ku miastu Neapolowi; kilka komitetów w Malcie, Marsylii i w Civitavecchii przyrzekły ułatwiać lądowanie. Ale powstańców obsaczyło 12 batalionów, ich komunikacye są przerwane, a utarczki pod San Giuseppe Agerola i u góry Taburo odjęły im wszelką nadzieję uskutecznienia swego planu. Cipriani chciał otworzyć sobie drogę z gór Lauro i Quindici ku górze Somma, ale pod San Giuseppe został pobity, poczem usunął się napowrót w góry Lauro, by wpaść do Avellino. Ale plany Ciprianiego są znane rządowi, i jenerał Pinelli ściga go.

Królewiec, 15. paźdz. Wezoraj byli Ich Mość Królestwo z całym dworem na przedstawieniu w teatrze, gdzie przyjmowano ich z uniesieniem. Z końcem opery wyszedł dwór z teatru. O godzinie 9tej była wielka pobudka wieczorna przy rześistem oświetleniu miasta. Tłumy ludu przeciągały ulicami aż do północy, a wszędzie panował wzorowy porządek.

Królewiec, 16. paźdz. Arcyksiążę Karol Ludwik przybył tu wezoraj wieczór o godzinie 8. Księżęta pruscy przyjmowali go w uniformie austriackim. W nocy przybył Wielki książe rosyjski. Wezoraj wieczór o godzinie 11 wybuchł wielki pożar w mieście. Zgorzało dziesięć składów częścią ze zbożem, częścią ze spirytusem tudzież jedna stajnia.

Nowy Jork, 5. paźdz. Pogłoska, że Fremont złożony z posady i stawiony przed sąd wojenny, jest zmyśloną. Jenerał Reynold pobił skonfederowanych pod Cheatmountain. Słychać, że skonfederowani rozpoczęli odwrót na Manasses. Rząd wynajął wszystkie parowce.

Nowy Jork, 5. października. Zapewniają, że Price ustąpił z Lexingtonu by się połączyć z Mac-Bullochem i uderzyć na Fremonta. Sturges obsadził Lexington. Dziesięć kompanii pobiło separatystów pod Chapmansville. Za kilka dni oczekują bitwy nad Potomakiem.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunkach zboża i innych artykułów od 16. do 30. września b. r. na targach w obwodzie lwowskim, żółkiewskim, przemyskim, samborskim, kolomyjskim i rzeszowskim.

	O b w ó d :											
	Lwów		Żółkiew		Przemysł		Sambor		Kolomyja		Rzeszów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austriackiej											
Mec pszenicy . . .	4	16	4	2	4	47	4	2	3	33	4	88
„ żyta . . .	2	78	2	62	2	93	3	4	2	51	3	5
„ jęczmienia . .	1	90	1	86	2	22	1	84	1	61	2	29
„ owsa . . .	1	45	1	30	1	29	1	.	1	21	1	38
„ hreczki . . .	2	55	2	54	2	76	2	34	2	32	2	81
„ kukurudzy . .	3	35	.	.	.	.	3	24	2	21	.	.
„ kartofli . . .	.	94	.	88	1	3	1	5	.	85	.	96
Cetnar siana . . .	.	65	1	8	.	92	.	82	.	83	.	98
„ wełny . . .	.	.	.	105	.	140	.	.	35	.	.	.
„ nasienia konicza . .	.	.	.	.	.	18	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	8	.	6	27	7	81	7	95	6	64	7	29
„ „ miękkiego	6	50	4	79	5	86	5	83	4	37	5	37
Funt mięsa wołowego	.	12½	.	10½	.	12½	.	12	.	16	.	11½
Mas okowity . . .	.	65	.	55	.	73	.	64	.	61	.	85

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 17. października.

Hotel rosyjski: PP. Jendrzyjewicz St., z Felsztyna. — Czarnecki Jan, c. k. podpor., z Stanisławowa. — Szeptycki Jan, z Przyłbicy. — Jabłonowski Antoni, z Rawy. — Mogielański M., z Wołynia. — Morski Jul., z Latozyna. — Brodzki Eng., z Brodki. — Niezabitowski Nap., z Nakła. — Białobrzęski St., z Dziedziłowa. — Udrycki Adolf, z Wielkich Mostów.

Hotel europejski: Strasser Kar. I., z Jasieniowa. — Witosławski Wład., Żędowic. — Ryłski Henryk, z Bełży.

Hotel Langa: Puchalski Michał, z Dworca. — Hr. Czacki Wł., z Rosyi. — Hanke Karol, c. k. porucznik, i Perković Michał, c. k. kapitan, z Wiednia.

Hotel angielski: Krzysztofowicz Fr., z Trybuchowic. — Soroczyński Roman, z Chranowa.

Hotel krakowski: Grocholski Jul., z Wybranówki.

Zajazd podolski: Listowski Alex., z Koropusza. — Jerzynowicz Mik., z Leszczatowa.

Pod Tygrysa: Ładomirski Konst., z Babina.

Zajazd Kuhna: Henige Wil., c. k. porucznik, z Stryja.

Pod kolej żelazną: Chmielewski Ferd., z Medyki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 17. października.

PP. Biliński Jan, do Huty Obedyńskiej. — Br. Brunicki Emil, do Horeczka. — Mozarowski Antoni, do Hoholowa. — Br. Petrino Alex., do Czerniowiec. — Stecki Adolf, do Srodopolca. — Stankiewicz Szcz., do Podliaska. — Lityński Wen., do Litniowa. — Stecki Fr., do Rosyi. — Piotrowicki Teodor, na Wołyn. — Hr. Dzieduszycki Jul., do Zborowa. — Wolf Karol, c. k. kap., do Wiednia. — Zelski Artur, na Podole. — Malachowski Zyg., do Toustoluga.

Spozatrzenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 16. października 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7 god zrana	332.30	+ 1.1	66.0	wschodni	sl. pogoda
2. god. po poł.	331.40	+ 8.3	41.8	poł.-wsch.	„ „
10. g. d. wiecz.	330.42	+ 4.1	63.5	południowy	„ „

TEATR.

Dziś na scenie polskiej: „Zaręczyny przed frontem“, komedyo-opera w 3 aktach z francuskiego, i ostatni gościnnie występ pana Stysińskiego.

Kurs lwowski.

Dnia 17. października

	wał. austr.	gotówka		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski		6	49	6	54
Dukat cesarski		6	50	6	56
Półimperyal zł. rosyjski		11	21	11	35
Rubel srebrny rosyjski		2	15	2	18
Talar pruski		2	5	2	7
Polski kurant i pięciozłotówka					
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	78	92	79	52
„ „ „ m. k. za 100 zł.		82	92	83	52
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika		165	17	166	83
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne		65	75	66	34
5% Pożyczka narodowa		79	50	80	25

Kurs giełdy wiedeńskiej.
Dnia 14. października.

1. Dług publiczny.

	pien.	towar.
A. Państwa.		
W austr. wal. po 5%	61 40	61 60
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80.60	80 70
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. dopaźd. po 5%	80 20	80 30
Z r. 1851, ser. B. po 5%		
Metaliki po 5%	66.60	66 80
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	66.80	67 -
dtto. „ 4 1/2%	58 -	58 50
dtto. „ 4%	51 50	51 75
dtto. „ 3%	38 25	38 50
dtto. „ 2 1/2%	34 -	36 -
dtto. „ 1%	13.10	13 75
Przez. do wylos. z r. 1839	114 75	115 25
„ „ „ 1854	86.75	87.25
„ „ „ 1860	83 25	83 35
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	89 -	89 50
Renty Como p. 42 lir. aus.	16.50	17 -
Wylos. obl. dawn. długu państ.		
„ 5%	65 -	66 -
„ 4 1/2%	57 50	58 -
„ 4%	50.50	51 -
„ 3 1/2%	44.50	45 -
„ 3%	47 -	48 -
„ 2 1/2%	46 -	47 -
„ 2 1/4%	41 -	41.50
„ 2%	36 50	37.50
„ 1 3/4%	32 -	33 -
„ 5%	16 -	16 -
dtto. z procent. za granicą	47 -	58 -
„ 4%	50 50	51 -
B. krajów koronnych		
Niższej Austrii	87 -	88 -
Wyż. Aust. i Salb.	87 -	88 -
Czech	90.50	91 -
Morawii	85 75	86 -
Szląska	85 -	86 -
Syryi	86 -	86 50
Tyroli	88 -	89 -
Kar., Krainy, i Wyb.	87 -	88 -
Węgier	67 25	68 -

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Ban. Tem., Krocay i Slawonii	66 -	68 -
Galicyi	66 -	66 50
Siedmiogr. i Bukow.	65 -	65.50
Lom. wen. poz. z r. 1850		
Wen. pożyczka z r. 1859	93 -	94 -
Dług Tyrolu		
„ 5%	65 -	66 -
„ 4%	50 50	51 -
„ 3 1/2%	43 -	43.50
„ 3%	38 -	38.50
„ 2 1/2%	31.50	32 -
„ 2%	24.50	25 -
„ 1 3/4%	21 -	21.50
Dług Salcburga		
„ 5%	65 -	66 -
„ 4%	50 50	51 -
„ 3 1/2%	43 -	43.50
„ 3%	38 -	38.50
„ 2 1/2%	31.50	32 -
„ 2%	24.50	25 -
„ 1 3/4%	21 -	21.50
Dług Krainy		
„ 5%	65 -	66 -
„ 4%	50 50	51 -
„ 3 1/2%	43 -	43.50
„ 3%	38 -	38.50
„ 2 1/2%	31.50	32 -
„ 2%	24.50	25 -
„ 1 3/4%	21 -	21.50

3. Akcyje.

	pien.	towar.
Banku nar.	744	746
List. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	182 20	182.30
Niż.-austr. tow. eskont. po 500 zł.	590	591 -
Póln. kolei po 1000 zł. m. k.	2001	2002 -
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	274 50	275 -
Kol. Ces. L. i B. po 200 zł. m. k.	165 25	165.75
Połud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	120 -	120.10
Kolei Cisy po 200 zł. m. k.		
po 140 zł. (70%) wpłaty 147.	147 -	147 -
Połud. kolei państw. lomb.-wen. i central. włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 160 zł. (80%)	232 -	234 -
kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 140 zł. (70%)	165 -	165.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	18 -	19 -
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	78 -	80 -
Kolej Bustelradzka po 500 zł. m. k.	695 -	700 -

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

	Instytut				Za kupon wypada	
	kupuje		sprzeduje		zł.	c.
	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
Dnia 17. października						
Nowe prócz kuponów 100 po w.	79	25	79	75	1	17 3/4
Dawne „ „ 100 „ „	83	21	83	79	1	23 3/4

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 17. października.
Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 80.10. Metaliki po 5% za 100 zł. 66 10; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego sztuka 743; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 178.60; niż.-austr. towarzystwa eskontowego —.
Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.
Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. —. —. Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 138.30. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.
Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.57. dukaty ces. pełnej wagi —. —. korony —. —. półkorony —. —. Srebro 137 85

4. Lisy zastawne.

	pien.	towar.
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	142 -	143 -
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwaszeństwem po 200 zł. m. k.		200 -
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	124 -	125 -
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	425 -	427 -
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	207 -	210 -
Mostu łane. w Peszcie po 500 zł. m. k.	390 -	392 -
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	370 -	375 -
Powaz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.		

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elzbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96 75	97.25
dtto. dtto. w srebrze		
aproc. za 100 zł. w. a.	102 90	103 -
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	141 -	141 50
Kol. póln. po 100 zł. m. k.		95 -
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	135 50	136 -
Kol. Gloggn. za 100 zł.	81 -	82 -
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	96.50	97 -
Lloyda za 100 zł.	85 -	88 -

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	119 10	119 25

7. Wexle.
(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	116 -	116 20
Augsburga za 100 zł. w. p. n	116.30	116.55
Berlin za 100 tal.		
Wrocław za 100 tal.		
Frankfurt za 100 zł. w. p. n	116 50	116 50
Genoa za 100 lir. piem.		
Hamburg za 100 M. B.	102.30	102.50
Lipsk za 100 tal.		
Liwna za 100 lir. tosk.		
Londyn za 10 ft. szt.	138 -	138.15
Lugdun za 100 fr.		
Medyolan za 100 zł. w. a.		
Marsylia za 100 fr.		
Paryż za 100 fr.	54 10	54 20
Praga za 100 zł. w. a.		
Tryest za 100 zł. w. a.		
Wenecya za 100 zł. w. a.		

(31 dni po ukazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.		
Konstantynopol za 100 piast. tur.		

8. Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	6.56	6.57
dtto. pełnej wagi	6.56	6.57
Korona	18 95	19 -
20frankówka	10.93	11 -
Rosyjski impery.	11.30	11.35
Talar związkowy	2.05 1/10	2.06 5/10
Srebro	137.25	137 50
Kurs korony w k. kasach	13 zł.	56 c.

KRONIKA.

(Roczne posiedzenie w Zakładzie Ossolińskich.) Dnia 17. b. m. odbyło się w Zakładzie narodowym imienia Ossolińskich zwykle posiedzenie roczne. Po odczytaniu sprawozdania z administracji majątku zakładowego w r. 1861 przez kuratora Zakładu JW. Maurycego hrabię Dzieduszyckiego zabrał głos dyrektor Zakładu p. August Bielowski, i wykazawszy na wstępie potrzebę wiarogodnych źródeł dla dziejopisarza odczytał potem biografię Dietmara, Opata Merseburgskiego przy końcu 10go i na początku 11go wieku, spółczesnika Bolesława Chrobrego, którego kronika należy do najszacowniejszych źródeł historii dawnej Polski. Po dyrektorze wygłosił p. Mieczysław Romanowski, stypendysta Zakładu piękny wiersz własnego utworu pod napisem „Legenda“, a zakończył posiedzenie kustosz Zakładu p. Ksawery Godebski odczytaniem obrazka historycznego Karola Szajnochcy pod napisem: „O polszczeniu Rusi.“

(Przestępstwa targowc.) Urząd targowy stołecznego miasta Lwowa ukarał od 1. do 15. października 1861 r. w części pieniędzmi a w części aresztem i konfiskatą podejrzanych artykułów:

- 1) za fałszowanie mleka 3 partyi;
- 2) za sprzedawanie niewypieczonych bułek i chleba 2 partyi;
- 3) za przekroczenie instrukcji dla rzeźników 7 partyi;
- 4) za przekupstwo 28 partyi;
- 5) za niedozwolony postronny handel 19 partyi;
- 6) za targowanie podczas nabożeństwa w niedzielę i święta 5 partyi;
- 7) za hańbienie na targowicy 4 partyi;
- 8) za poboczne sprzedawanie drzewa sągowego 2 partyi;
- 9) za przekroczenie przepisów cymentnicznych 1 partyę.

(Rozgraniczenie Rosyi z Chinami.) „Gazeta pruska“ podaje bliższe wiadomości, w jaki sposób nastąpiły układy względem rozgraniczenia z Chinami. Dnia 28. b. m. podpisali pełnomocni komisarze rosyjscy i chińscy na stancy Turzyróg u ujścia rzeki Belenche protokół dodatkowy do traktatu Pekiniego, w sprawie dokładnego oznaczenia granicy lądowej od ujścia Belenche do morza japońskiego. Dnia 11. czerwca przybyli rosyjscy komisarze pełnomocni kontradmirał ze szt. bu cesarskiego Kozakiewicz, i pułkownik ze sztabu jeneralnego

Bubogoski z tłumaczami i orszakiem wojskowym z 45 ludzi wraz z oficerami stakiem „Seja“ do stancy Turzyróg. Komisarze chińscy Tzen-si i Dzin-sin stali o 20 wiorst obozem w 800 namiotów. Dowiedziawszy się o przybyciu komisarzy rosyjskich wysłali urzędnika o niebieskim przezroczytym guziku, z chlebem i solą dla powitania. Dn. 14. czerwca odwzajemnili komisarze rosyjscy tę grzeczność posyłając im także chleb i sól. Nazajutrz przybyło do oboza rosyjskiego 8 urzędników chińskich, by się umówić o dzień zjazdu. Dnia 18. czerwca po raz pierwszy zjechali się komisarze w obozie rosyjskim i przystąpili do oznaczenia linii granicznej na karcie specjalnej. Dnia 22. czerwca komisarze rosyjscy oddali wizytę Chinom w ich obozie. Dn. 24. czerwca oznaczono granicę linią czerwoną na karcie specjalnej, którą dawniejszy poseł rosyjski w Pekinie jenerał Ignatiew rządowi chińskiemu przedłożył. Trzy dni następne upłynęły na sprawdzeniu i kopiowaniu map, pisaniu protokołów, tłumaczeniu ich i tym podobnych zajęciach, nie bez sporu. Chińowie nie znają się na sztuce zdejmowania map — potrzeba było więc sporządzić cztery mapy zupełnie tej samej wielkości, o czem przekonywali się za pomocą przezroczystego papieru woskowego, i jeszcze prosili, aby im wolno było zabrać z sobą ten papier dla lepszego przeświadczenia się, co też im dozwolono. Dnia 28. czerwca była uroczystość podpisania traktatu w obec wielu tysięcy cisanącej się tłumnie ludności chińskiej, w umyślnie na to zbudowanym pawilonie, obitym suknam i ozdobionym wspaniałe w powoje i kwiaty, w które tamtejsza bogata obfituje natura. Po wymianie wzajemnych darów odjechali komisarze chińscy dn. 29. czerwca z powrotem do domu. Już 28. czerwca wbite słupy graniczne u ujścia i u górnej Belenchi oznaczyły umówioną granicę. Resatę słupów ustawiał w dniach następnych kapitan sztabowy Turban z kilku urzędnikami chińskimi, według oznaczonej na mapie linii. Kontradmiral Kozakiewicz posłał sownika Roczejewa z raportem do jeneralnego gubernatora wschodniego Sybiru do Irkucka.